

Червень огортав землю нічною ковдрою. Тиша колихала, а легкий прохолодний вітерець пустував на пероні. Мій потяг до Черкас мав ось-ось підійти. Я стояла, тримаючи в руках квиток, а подумки перебираючи всі варіанти розвитку дій майбутнього семінару. Так, хвилювалася, було навіть страшно, заспокоював внутрішній голос, який завжди висловлюється мені всупереч. – Я там нікого не знаю! – Познайомися... – Я не історик! – Ця тема хвилює кожного... – Я не знаю куди їхати! – Тобі надіслали схему...

Таким був початок моєї першої зустрічі зі Українським центром вивчення історії Голокосту. Це страшне слово «Голокост» навіть з українського словотворення має негативну семантику... За що вимирала нація? Хто дав право нацистам так по-звірськи вбивати людину? Чому народ, що, за легендами, був богообраним, став приреченим на тотальне винищення? Чи згадують сьогодні невинних жертв? Чи не вирвала Україна цю сторінку з літопису своєї нелегкої історії? Відповіді на ці та інші запитання я хотіла знайти на навчально-методичному семінарі, що організував Центр у червні цього року.

Програма семінару виявилася насиченою. Лекції, обговорення, практикуми, перегляд відеозаписів... Виступи кожного з лекторів варті були найвищих похвал! Змістовні, науково доведені дослідження Михайла Тяглого змушували глибоко задуматися. Цікавими, емоційно оформленими, простими у розумінні, насиченими інформацією виявилися доповіді Анатолія Подольського. Він говорив про серйозні речі, але краплі гумору, подекуди іронії, використані ним у своїх лекціях, настільки були вдалимими, що хотілося слухати і слухати. Суб'єктивізм його думок викликав повагу та стверджував його високий науковий статус. Доступними, інформативними, доведеними були виступи Тетяни Величко та Наума Резніченка. Зокрема, п. Резніченко детально розглянув, як проблему Голокосту висвітлено у художніх творах світових поетів та прозаїків. Він досконало пояснив образи, використані Паулем Целаном у його поезії «Фуга смерті», дав можливість прослухати аудіозапис цього твору на мові оригіналу. Не можна змовчати про таку неординарну особистість, як Ольга Педан-Слепухіна. Саме ця жінка познайомила усіх один з одним. Саме вона об'єднала всіх у своєму фоторепортажі, який кожен з присутніх, я так думаю, вже отримав на свою електронну адресу. Інтерактивними, надзвичайно захопливими були практикуми від Віталія Боброва. Від нього я взяла багато чого (не тільки купу книг), а найголовніше, цікаві розробки завдань, запитань, різні методичні рекомендації. Простіше кажучи, і приємно, і корисно. І врешті-решт, як промовчати про особливу жінку, представницю Міжнародної школи вивчення історії Голокосту при «Яд Вашем», що в самому Ізраїлі, про Ноа Сігал. По-перше, хотілося постійно на неї дивитися, вона привабливо посміхалася, не минаючи приємним поглядом жодного із нас. По-друге, хотілося постійно її слухати, вона знала стільки, що здавалося, в її голові зібрано всю бібліотеку із «Яд Вашему». По-третє, хотілося просто вклонитися перед нею як перед образом всього єврейського народу.

Але семінар – то не лише заумні слова та наукові твердження. Ми мали змогу познайомитися із містом, дякуючи гарній екскурсії з Ларисою Коломієць. І найголовніше, за ці три дні кожен ще й відпочив! Запах сосен, навколишня тиша, тепла вода Дніпра (так, дехто встиг навіть у головній річці країни ноги помочити) – це все дозволило нам приємно відпочити, забувши про буденні хатні клопоти. За це і вдячні ми всім організаторам, тим, хто доклав максимальних зусиль, щоб було все так, як треба, та навіть краще. Головною серед них була, звичайно, Неля Ющенко. Трепетна, добра жінка, а скільки в ній сил та енергії.

Всі роз'їхалися по своїм містам, до своїх домівок. Від семінару залишилися фото, спогади і прагнення. Прагнення зробити щось для цього Центру, бажання воскресити пам'ять про Голокост у молодого покоління, у школярів. А ще залишилися сили для творчої співпраці. Ще не знаю яким чином, треба все узагальнити, продумати, але певні ідеї є, свічка загорілася, а отже, мета семінару неодмінно принесе результати.

Олена Бабенко